

Komitet ds. Przygotowania i Przeprowadzenia Misji oraz Peregrynacji Kopii Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Archidiecezji Częstochowskiej

„MARYJO! OCAL MIŁOŚĆ I ŻYCIE NASZYCH RODZIN”

Instrukcja duszpasterska dotycząca peregrynacji kopii Cudownego Obrazu Matki Bożej Częstochowskiej w Archidiecezji Częstochowskiej

I. OGÓLNE ZAŁOŻENIA

1. Nawiedzenie rodziny parafialnej lub innej wspólnoty przez Maryję w znaku Ikony Jasnogórskiej, to szczególny czas dla wszystkich wiernych, by na wzór św. Elżbiety z radością wyszli na spotkanie Matki Bożej i na nowo przyjęli Ją do swojego życia, a wraz z Jej przyjściem ogłosili Jezusa Chrystusa jako Jedyne Pana i Zbawiciela oraz otworzyli się na dar Ducha Świętego.

2. Owocność czasu nawiedzenia zależna jest nie tylko od niczym nieskrępowanego zamysłu Bożego i Jego łaski, ale również od otwarcia się człowieka na tę łaskę i gotowość pełnienia woli Bożej. Dlatego doba nawiedzenia wymaga odpowiedniego duchowego przygotowania. Służebna postawa Maryi, a przede wszystkim Jej wiara w to, że dla Boga nie ma rzeczy niemożliwych, jest wzorem dla przygotowujących nawiedzenie i tych, którzy pragną je jak najlepiej przeżyć.

3. Najważniejszym momentem przygotowania są ćwiczenia duchowe, które powinny być przeprowadzone bezpośrednio przed dobą nawiedzenia. W parafiach mają się one odbyć w postaci misji świętych lub rekolekcji. Do przeprowadzenia co najmniej pięciodniowych misji zobowiązane są parafie, w których misji nie było w ciągu ostatnich siedmiu lat. W pozostałych parafiach wystarczą co najmniej trzydniowe rekolekcje, przy czym ksiądz proboszcz może zdecydować o przeprowadzeniu misji.

4. Ważnym elementem poprzedzającym przygotowania parafialne będą rekolekcje dla duchowieństwa Archidiecezji Częstochowskiej. Odbędą się one w dwóch turach (1–3 kwietnia 2024 r. i 3–5 kwietnia 2024 r.) w budynku Wyższego Międzydiecezjalnego Seminarium Duchownego w Częstochowie.

5. Przygotowanie peregrynacji kopii Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej w Archidiecezji Częstochowskiej, a także doba nawiedzenia w parafiach i innych wspólnotach będzie przebiegać pod hasłem: „Maryjo! Ocal miłość i życie naszych rodzin”. We współczesnym świecie toczy się bowiem trudna walka o rodzinę, która z wielu stron doznaje ataków. Oprócz dawnych zagrożeń rozwijają się nowe ideologie, które coraz mocniej i śmielej uderzają w fundamentalne prawdy o człowieku, małżeństwie i rodzinie, która przez sakramentalną więź małżonków z Chrystusem jest „Kościołem domowym”. Jest zatem rzeczą nieodzowną i nagłą, aby każdy człowiek dobrej woli zaangażował się w sprawę ratowania i popierania wartości i potrzeb rodziny (FC 86).

II. PRZYGOTOWANIE DALSZE DO PEREGRYNACJI

Przygotowanie parafii do doby nawiedzenia powinno być rozłożone w czasie. Składa się na nie przygotowanie dalsze oraz bliższe, w tym szczególnie misje święte lub rekolekcje.

A. Zadania proboszcza

Na etapie dalszego przygotowania parafii do doby nawiedzenia i poprzedzających ją misji lub rekolekcji ksiądz proboszcz powinien:

1. Poinformować wiernych o dacie peregrynacji i często przypominać o doniosłości tego wydarzenia. Ponadto należałoby wydrukować program misji oraz doby nawiedzenia i dotrzeć z nim do każdej rodziny w parafii.
2. Zwołać zebranie Parafialnej Rady Duszpasterskiej w celu omówienia dalszego i bezpośredniego przygotowania parafii do doby nawiedzenia.
3. Poprosić wszystkie grupy parafialne o zaangażowanie się w przygotowanie peregrynacji.
4. Zaprosić rekolekcjonistę, który poprowadzi misje święte lub rekolekcje przed przybyciem kopii Cudownego Wizerunku Matki Bożej do parafii.
5. Wysłać zaproszenia do księży pochodzących z parafii oraz w przeszłości w niej pracujących do udziału we Mszy Świętej o północy (lub innej godzinie) w dniu nawiedzenia, która powinna być sprawowana w intencji o powołania kapłańskie i zakonne.
6. Nauczyć i wprowadzić do częstego użytku pieśń przygotowaną na nawiedzenie w naszej archidiecezji, przypomnieć pieśni do Matki Bożej Częstochowskiej. Jeżeli w parafii istnieje orkiestra, należy jej przekazać nuty fanfar jasnogórskich.
7. W ramach odwiedzin duszpasterskich, tzw. kolędy, ofiarować każdej rodzinie list kolędowy Księdza Arcybiskupa dotyczący peregrynacji i jubileuszu archidiecezji.

B. Zadania dziekanów

Za przebieg peregrynacji w dekanacie odpowiada ksiądz dziekan, a peregrynację w regionie duszpasterskim koordynuje dziekan regionu. Do zadań dziekana należy:

1. Koordynacja terminów misji lub rekolekcji.
2. Organizacja spowiedzi w dekanacie. Do pomocy w spowiedzi należy zaprosić księży z sąsiednich dekanatów.
3. Zebranie z parafii i przekazanie do Wydziału Duszpasterskiego terminów misji lub rekolekcji oraz imiennej listy misjonarzy z adresem mailowym do nich. Należy to uczynić drogą elektroniczną na adres duszpasterski@archichest.pl lub osobiście w kurii najpóźniej do 30 listopada 2023 r.

III. MISJE PRZED NAWIEDZENIEM

1. Przed nawiedzeniem w parafii powinny odbyć się misje święte lub rekolekcje. Proboszcz parafii po konsultacji z Parafialną Radą Duszpasterską zaprasza misjonarza lub

zespół misyjny. Misjonarzami mogą być prezbiterzy diecezjalni lub zakonni. Jeśli do przeprowadzenia misji lub rekolekcji zamierza się zaprosić wspólnotę, ruch lub stowarzyszenie kościelne, to w takiej ekipie misyjnej powinien być obecny co najmniej jeden prezbiter.

2. Każdy głoszący misje lub rekolekcje powinien zapoznać się z niniejszą *Instrukcją duszpasterską dotyczącą peregrynacji*. Osoby te – lub grupy osób – otrzymają posłanie od Arcybiskupa Metropolity Częstochowskiego. Misjonarze lub rekolekcjoniści powinni również uczestniczyć w spotkaniu przygotowującym, którego częścią będzie obrzęd postania misyjnego. Odbędzie się ono na zakończenie rekolekcji dla kapłanów 3 kwietnia 2024 r. podczas Mszy Świętej o godz. 13.00.

4. Misje lub rekolekcje powinny mieć charakter ewangelizacyjny, kerygmaticzny, chrystocentryczny. Podczas misji lub rekolekcji należy poruszyć między innymi tematykę maryjną oraz nawiązać do hasła peregrynacji „Maryjo, ocal miłość i życie naszych rodzin!” Powinny także stanowić przygotowanie do jubileuszów roku 2025: Kościoła powszechnego 2025 lat od narodzenia Chrystusa oraz 100-lecia Kościoła Częstochowskiego.

5. Każdego dnia misji należy organizować Apel Jasnogórski o godz. 21.00 z udziałem dzieci, młodzieży i starszych (którzy mogą przynieść lampiony). Podczas misji należy odwiedzić z posługą sakramentalną chorych, którzy nie mogą przyjść do kościoła. W trakcie misji nie powinna być odprawiana Msza Święta dla osób chorych i w podeszłym wieku. Taka Eucharystia będzie sprawowana przed Kopią Cudownego Obrazu Matki Bożej podczas doby nawiedzenia. Należy uwrażliwić wiernych, aby pomogli chorym i starszym przybyć w drugim dniu nawiedzenia na spotkanie z Maryją w znaku Jej Jasnogórskiej Ikony.

6. Rekolekcje i misje święte powinny zakończyć się w przeddzień nawiedzenia.

IV. DOBA NAWIEDZENIA

1. Przed nawiedzeniem należy przygotować tron dla Obrazu – stabilny, o wymiarach: wysokość 140-150 cm, szerokość 140-160 cm, głębokość 60 cm. Powinno się go ustawić tak, aby Obraz był dobrze widoczny i znajdował się blisko wiernych (najlepiej przed prezbiterium) oraz by stojący przed Obrazem wierni nie zasłaniali go innym. Przy tronie należy umieścić źródło energii elektrycznej. Obraz ma swoje oświetlenie, nie należy używać innego. Przy Obrazie nie wolno ustawiać żadnych palących się świec, a świece ołtarzowe powinny znajdować się w bezpiecznej odległości od Obrazu, aby nie został okopcony. Miejsca dla koncelebransów należy przygotować tak, aby nie zasłaniać wiernym tabernakulum, ołtarza, ambony, miejsca przewodniczenia ani Obrazu Matki Bożej. Sam obraz również nie powinien zasłaniać tabernakulum, ołtarza, ambony i miejsca przewodniczenia.

2. Kustoszem Obrazu jest ojciec paulin wyznaczony przez Generała Zakonu. Jego zadaniem jest opiekowanie się Obrazem, kierowanie samochodem-kaplicą, przekazanie Obrazu Matki Bożej na wyznaczony czas do następnej parafii, prowadzenie Apelu Jasnogórskiego w pierwszym dniu nawiedzenia i Mszy Świętej z udziałem chorych. Ojcu Kustoszowi należy przygotować miejsce na nocleg w jednej z parafii dekanatu. Samochód-kaplica nie musi mieć garażu, ale należy mu zapewnić bezpieczne miejsce.

3. Obraz Nawiedzenia przybywa do parafii ok. godz. 17.30 i opuszcza ją dnia następnego o godzinie wyznaczonej przez Kustosza Obrazu (tak, aby mógł być w następnej parafii o godz. 17.30).

4. Nabożeństwo oczekiwania na przybycie Maryi w Kopii Jej Cudownego Wizerunku Jasnogórskiego powinno rozpocząć się w kościele parafialnym ok. godz. 17.00. Pod koniec nabożeństwa (o odpowiedniej porze, aby dotrzeć do miejsca powitania Obrazu) ustawia się procesja, która udaje się na wyznaczone miejsce powitania. Powinno ono być bezpieczne i dogodne, umożliwiające udział dużej liczby wiernych, nie dalej niż 200-300 m od kościoła parafialnego. Najlepiej wybrać miejsce wolne od przejeżdżających samochodów. Ksiądz proboszcz powinien zadbać wcześniej o odpowiednie uzgodnienia z zarządcą drogi przejścia procesji, a także zatroszczyć się o bezpieczne jej przejście. Szczegółowy obrzęd powitania oraz pożegnania Obrazu zawarty będzie w *Ceremoniale Nawiedzenia*, który jest przygotowywany specjalnie dla Archidiecezji Częstochowskiej.

5. Mszę Świętą celebryje się zgodnie z przepisami zawartymi w Ogólnym Wprowadzeniu do Mszału Rzymskiego dla Diecezji Polskich. Po modlitwie po Komunii może krótko przemówić Ojciec Kustosz, a potem rekolekcjonista może przypomnieć o możliwości uzyskaniu odpustu zupełnego z racji peregrynacji. W tym momencie nie odmawia się żadnych dodatkowych modlitw.

7. Po Mszy Świętej rozpoczyna się czuwanie przy Obrazie. Należy do niego zaprosić wszystkie wspólnoty modlitewne parafii. Podczas czuwania należy przewidzieć także chwile ciszy na osobistą modlitwę. Wierni nie dotykają i nie całują Obrazu w czasie nawiedzenia.

8. Należy zapewnić wiernym możliwość spowiadania się także podczas doby czuwania przy Obrazie. Wskazane jest poproszenie księży z innych parafii dekanatu lub sąsiednich dekanatów o posługę w konfesjonale.

9. Istnieje możliwość, żeby Obraz Matki Bożej pojechał do innych punktów duszpasterskich na terenie parafii. Ustala się to wcześniej z kustoszem Obrazu.

10. O godz. 16.00 drugiego dnia rozpoczyna się uroczysta Msza Święta na zakończenie nawiedzenia, której przewodniczy Ksiądz Proboszcz lub inny prezbiter. Po Mszy Świętej następuje nabożeństwo pożegnania.

11. Stałymi punktami programu doby nawiedzenia są:

- Przywitanie i Msza Święta na rozpoczęcie, sprawowana pod przewodnictwem biskupa (godz. 17.30),
- Msza Święta na zakończenie nawiedzenia i nabożeństwo pożegnania (godz. 16.00),
- Apel Jasnogórski (godz. 21.00).

Pozostałe punkty doby nawiedzenia należy ułożyć uwzględniając uwarunkowania poszczególnych parafii. Trzeba zastanowić się, czy względy duszpasterskie i roztropność oraz warunki miejscowe i możliwości wiernych nie przemawiają za tym, by plan peregrynacji przygotować w inny sposób, np. przesuując godziny poszczególnych nabożeństw, rezygnując z pewnych punktów lub łącząc je.

Proponowany plan doby nawiedzenia:

17.00 Maryjne nabożeństwo oczekiwania (prowadzi rekolekcjonista lub wyznaczony przez Proboszcza prezbiter),

17.15 Uroczysta procesja na miejsce przybycia Obrazu Matki Bożej i dalsze modlitewne oczekiwanie,

17.30 Powitanie Obrazu Matki Bożej Jasnogórskiej i procesja (dzwony biją ok. 3 minut); następnie nabożeństwo i Msza Święta powitania pod przewodnictwem Księdza Arcybiskupa / Biskupa w kościele,

21.00 Apel Jasnogórski,

22.00 Nabożeństwo przygotowane przez młodzież, grupy, ruchy i stowarzyszenia katolickie działające w parafii,

23.30 Modlitwa za zmarłych, dziękczynienie za przekazanie wiary,

24.00 Msza Święta dziękczynno-błagalna za dar powołania i o nowe powołania kapłańskie celebrowana przez księży pochodzących i pracujących wcześniej w danej parafii,

1.00–7.00 Czuwanie mieszkańców poszczególnych wiosek, ulic, grup duszpasterskich,

7.00 Godzinki o Niepokalanym Poczęciu NMP i Msza Święta,

8.30 Nabożeństwo lub Msza Święta dla młodzieży szkolnej,

10.00 Msza Święta dla chorych i ludzi w podeszłym wieku (przewodniczy Kustosz),

12.00 Nabożeństwo z błogosławieństwem niemowląt, dzieci przedszkolnych i szkolnych (klasy 0-6) oraz matek w stanie błogosławionym (dzieci przychodzą z rodzicami lub opiekunami),

15.00 Koronka do Bożego Miłosierdzia,

15.30 Czuwanie (w ciszy lub różaniec),

16.00 Msza Święta na zakończenie nawiedzenia w parafii (przewodniczy Proboszcz),

17.00 Nabożeństwo zakończenia.

V. NORMY LITURGICZNE

Podczas misji, rekolekcji i doby nawiedzenia obowiązują wszystkie normy prawa kanonicznego i przepisy liturgiczne. Między innymi należy pamiętać, że:

1. W tym czasie zachowuje moc *Dekret określający jedyne przypadki, w których można binować lub trynować na terenie Archidiecezji Częstochowskiej*. Jeśli kapłan w dzień powszedni miałby odprawić więcej niż dwie Msze Święte, a nie może liczyć na pomoc innego księdza, Msze Święte (oprócz Mszy na rozpoczęcie i na zakończenie) należy zastąpić odpowiednimi nabożeństwami o charakterze maryjnym. Trzeba wziąć pod uwagę, że w czasie nawiedzenia mogą wypaść pogrzeby lub wcześniej zaplanowane śluby, których nie da się przenieść na inny dzień lub do innej świątyni. Wówczas Msze Święte pogrzebowe lub ślubne odbywają się normalnie. Jeśli z racji na obowiązek odprawienia Mszy Świętych w

porządku dnia nawiedzenia kapłan nie mógłby odprawić ich więcej, pogrzeb oraz ślub odbywają się poza Mszą Świętą.

2. Podczas Mszy Świętej dla chorych można udzielić Sakramentu Namaszczenia Chorych. Należy jednak poprzedzić to odpowiednią katechezą odnośnie warunków przyjęcia tego sakramentu oraz stosować przepisy zawarte w księgach liturgicznych.

3. W czasie nawiedzenia, poza wyjątkami określonymi przepisami liturgicznymi, celebrować się Mszę Świętą wg formularza o NMP Królowej Polski, NMP Częstochowskiej lub innego zawartego w *Mszale Rzymskim dla Diecezji Polskich* lub *Zbiorze Mszy Świętych o NMP*. Formularze te będą zawarte wraz z czytaniem w *Ceremoniale Nawiedzenia*. Zgodnie z przepisami liturgicznymi Mszy Świętej wotywniej o NMP nie wolno celebrować w następujące dni liturgiczne: Święte Triduum Paschalne, Niedziele okresu Wielkanocnego, Wielkiego Postu, Adwentu, Narodzenia Pańskiego, okresu zwykłego, Środa Popielcowa, Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych, Dni Wielkiego Tygodnia, Dni Adwentu od 17 do 24 grudnia, Uroczystości Pańskie i świętych oraz Święta Pańskie.

4. Nie wolno stosować szat w kolorze błękitnym lub niebieskim (z wyjątkiem pasów i elementów dekoracyjnych), ponieważ taki kolor szat nie jest przewidziany przepisami liturgicznymi obowiązującymi w Polsce. Kolorem szat liturgicznych na Msze o Matce Bożej jest kolor biały.

5. Należy przypomnieć, że dekoracje w kościele mają być dyskretne i estetyczne.

(-) ✠ **Andrzej PRZYBYLSKI**
PRZEWODNICZĄCY ZESPOŁU
KOORDYNUJĄCEGO